

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

AĞUSTOS 1976
YIL : 2 SAYI : 13

1. OLAĞAN GENEL KURULUMUZ

Derneğimizin Birinci Olağan Genel Kurulu yurdun dört köşesinden gelen ilerici kadınların, gericiliğe, emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede kararlılıklarını dile getirdikleri bir gün oldu. Genel Kurulumuzda aynı zamanda, barış, demokrasi, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme savaşımında kadınların kararlılığı bir kez daha vurgulandı.

Genel Kurul'un açış konuşmasını Genel Başkan Beria Onger yaptı. Beria Onger, derneğimizin kuruluşundan bu yana geçen bir yıl içinde, yoğun bir örgütlenme süreci içine girdiğini, ülkemizin en güçlü kadın kuruluşu olarak ilerici, demokratik yığın örgütleri arasında yerini aldığını ve böylece halkımızın örgütlenmesinde önemli bir boşluğu doldurduğunu söyledi. Genel Başkan İlerici Kadınlar Derneği'nin kurulup, gelişmesine etki eden faktörleri şöyle sıralamıştır: İlk olarak, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun çabası ve önerisi ile 1975 yılının Birleşmiş Milletler tarafından «Kadınlar Yılı» olarak ilan edilmesi. İkincisi, dünya kadınlarının örgütlenme biçim, deney ve başarıları. Son olarak da, Türkiye'de sınıf savaşımının gelişmesine paralel olarak, toplumsal kurtuluş hareketine katılan kadınların sayıca artması ve bilinç düzeylerinin yükselmesi.

Genel Başkan konuşmasını, derneğimizin emperyalizmin, faşizmin, sömürücü düzen ve baskılarına karşı halkımızın sürdürmekte olduğu demokrasi savaşına, ilerici, yurtsever örgütlerin yanında bütün gücüyle katılacağını söyleyerek bitirdi.

Kongremizde, yıllardan sonra gerçek bir kadın örgütünün kurulup, bu kadar kısa bir zamanda hayli güçlenmesinin sevinç ve heyecanı göze çarpıyordu.

Divan seçiminden sonra, kongreye gelen konukların konuşmaları yer aldı. İlk olarak konuşan sayın Reha İsvan, erkek - kadın ayrımının bir düzen sorunu olduğunu ve faşizme karşı mücadelede kadınların da yerini alması gerektiğini belirtti.

Sırasıyla, Oya Baydar, İlerici Gençler Derneği adına Mehmet Boz, TÜTED adına Kemal Daysal, TÖB-DER adına Gülsüm Cengiz konuştu.

DİSK adına konuşan Sayın Mehmet Karaca, MC iktidarının baskılarına karşı, tüm demokratik kuruluşların dayanışma içinde olması gerektiğini söyleyerek, İ.K.D'nin bu mücadeledeki yerini aldığını belirtti.

Bu arada Genel Kurulumuza gelen kutlama mesajları okundu.

Çalışma Raporu'nun ve Mali Rapor'un okunup, oybirliği ile aklanmasından sonra gündemin eleştiriler maddesine geçildi.

Eleştiriler maddesinde çeşitli şubelerden arkadaşlar söz aldı. Bu arkadaşlar kendi şubelerinde yaptıkları çalışmalardan ve karşılaştıkları güçlüklerden bahsettiler. Daha sıkı, daha hızlı örgütlenmek için yılmadan, azimle çalışmanın gerekliliğine olan inançlarını dile getirdiler.

Genel Kurul tüzükte bazı değişiklikler yaptıktan sonra seçimlere geçti. Oylama sonunda Yönetim Kurulu Asil üyeliğine, **Beria Onger, Şeyda Talu, Nursel Şolt, Vahide Yılmaz, Zülal Kılıç, Gülümser Güngör, Tülin Eroğlu, Rüveyde Ak, Nermin Çetiner,** Denetim Kurulu asil üyeliğine, **Tezer Eraslan, Ayşe Coşkun, Füsun Dilli,** Onur Kurulu Asil Üyeliğine, **Fikriye Vardar, Gönül Taylan, Fikret Karabulut** seçildiler.

BAŞYAZI

Yiğit Dulu Olmak Korkak Karısı Olmaktan Yeğdir

Diyerek İspanyol kadınları kocalarını ve halkı faşizme karşı çağırıyordu 1936 da. Çağırmakla kalmıyor, kocaları ve kardeşleriyle omuz omuza faşizme geçit vermiyordu.

Yıl 1976, faşizm bu kez Türkiye'de boy gösteriyor. Faşizm, yani zenginin daha da zengin olması uğruna işçi ve emekçilerin zindan ve zulümle susturulup yoksullaştırıldığı bir düzen dayatılmak isteniyor.

MC işçi ve emekçilerin ekmek kavgası vermek üzere bir araya geldiği DİSK'i ve gerçek sendikaları yıkmak, grev ve toplu sözleşme hakkını yasaklamak istiyor. Buna «HAYIR» diyecek herkesi, işçi ve emekçi kocalarımızı, gençlerimizi zindanlara tıkmak için DGM adlı özel mahkemeler kurmak istiyor.

Parababaları, işsizliğe, pahalılığa, sömürüye karşı çıkıp çocuklarımıza ve bize savaşsız-sömürüsüz bir dünya isteyen kocalarımızı, gençlerimizi kiralık katillerine kurşunlatıyor. Daha geçenlerde Bursa'da genç gelini biri kucağında, biri karnında iki bebeyle dul bırakan onlardır.

Parababalarına ve onların kiralık katillerine ve iktidarına karşı çıkmakta erkeklerimizi yalnız bırakırsak daha kimbilir nicelerimiz dul kalıp evlat acısı çekecektir. Çünkü faşistlere bu cüreti

devamı 6. sayfada

BURSA MİTİNGİ DGM'ye HAYIR!

DİSK'in düzenlediği «Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarısını ve Faşist Saldırıları Protesto» mitingine İlerici Kadınlar Derneği olarak katıldık. Bu miting, işçi sınıfımızın ve tüm demokratik ilerici güçlerin baskı, şiddet ve sömürüye karşı verdikleri ortaklaşa savaşımın bir parçası idi.

Eli kanlı MC iktidarının çıkarmak istediği bu yasa tasarısı ile işçi sınıfımızın, kadın-erkek emekçi halkımızın ezgi ve sömürüsünün daha da artarak sürmesi istenmektedir. DGM aracılığıyla özgürlükten, eşitlik, barış ve ilerlemeden yana tüm ilerici kuruluşlar, örgütler, kişiler susturulmak isteniyor. Emekçi halkımızın tutuklamalar, mahkemeler, hapislerle yıldırılması, isteklerini, haklarını savunmaktan vazgeçmesi amaçlanıyor.

Oysa biz kadınlar ve tüm emekçi halkımız Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin

— Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demek olduğunu,

— İşçi sınıfımızın ve yoksul emekçi halkımızın özgürce düşünme, hak arama, politik örgütlenme özgürlüğünü daha da kısıtlayacağını,

— Grevlerimizi, direnişlerimizi engelleyerek, ekonomik mücadelemize set çekmeye çalışarak, işsizlik-pahalılık ortamının artarak sürmesi demek olduğunu,

— Böylece evdeki aşımızın, ekmeğimizin bile düşmanı olduğunu,

— Yurtsever çocuklarımızın zaten tehdit altında olan güvenliğinin hiç kalmayacağı demek olduğunu,

— Köylülerimizin hak arama mücadelelerini kırarak onların daha da yoksullaşması demek olduğunu,

— Kadınların eşit işe eşit ücret savaşımını, gerçek eşitlik mücadelesini engellemek, demokratik haklarını kısıtlamak demek olduğunu,

— Egemen sınıfların emekçi halkımıza karşı kurduğu baskı, zulüm mahkemeleri demek olduğunu bilmektedir.

Kendine çevrilen bu silaha karşı tüm emekçi halkımızın demokratik örgütleri DGM'ne ve her anti demokratik uygulamaya karşı ortaklaşa mücadele etmektedir. Türkiye'nin çilekeş kadınlarının, işçi ve emekçi kadınlarının temsilcisi olan derneğimiz, İlerici Kadınlar Derneği de halkımızın sosyal ve ulusal kurtuluşu için, demokrasi için yürütülen her eylemde yerini almayı görev bilmektedir.

BASKILAR BİZİ HİÇ BİR ZAMAN YILDIRMADI

PATRONUN TEHDİTLERİNDEN YILMAYAN UĞURGİL İŞÇİLERİ

Uğurgül'de direniş

«Küçükköy'de Uğurgül Televizyon Montaj Fabrikasındaki direnişte kadın ve erkek işçi arkadaşlarımız haksız yere işten çıkarıldı ve saldırıya uğradı. Olayları dövülerek 27 günden beri hastanede yatan arkadaşımız Havva Ercan anlattı.»

Adım Havva Ercan, 19 yaşındayım ve iki yıllık işçiyim. Küçükköy'de Uğurgül Fabrikasında çalışıyorum. Bizim fabrikada televizyon, dikiş ve örgü makineleri montajı yapılır. Fabrikamızda 700'e yakın işçinin yarısına yakını kadındır. Uğurgül fabrika binası eski ve iyi ısıtılmayan bir yerdir. Soyunma dolabımız, kreş veya emzirme odamız yoktur. Hatta içecek suyumuz bile yoktur. Bu kötü koşullarımızı düzeltmek için biz Maden-İş'e katıldık. Şimdi artık fabrikada işçilerin tümü DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasına üyedir. Patronumuz bizleri düşünmemekte, fakat kendi çıkarları uğruna elinden geleni yapmaktadır. Fabrikada kendi yakını olan 4-5 adamı casus gibi çalıştırmaktadır. Yeni giren arkadaşları bir din adamı tarafından sorguya çektirmektedir. Amacı bizim Maden-İş'ten ayrılıp sarı sendikaya kaydolmamız, bilinçlenmeden ve hakkımızı aramadan çalışmamızdır.

OLAYLAR NASIL BAŞLADI?

Benim ve birçok arkadaşımın yaralanmasıyla sonuçlanan olaylar, bizim işyerinin toplu iş sözleşmesi döneminde başladı. Toplu sözleşmeye Maden-İş sendikası ile değil, sarı bir sendika ile oturmak istiyordu. Patron önce yasa dışı olarak ve işçilerin bilinçlenmeleri uğruna çalışan bir temsilci arkadaşımızı dövdürdü. Bununla da yetinmeyerek fabrikaya gizli mikrofon teşkilatı döşetti ve işçileri tahrik etmeye başladı. «Aranızda Avrupa uşakları var ve bu adamlar sizi kötü yola sürüklüyorlar» diyerek, işten çıkarmayı tasarladığı, bizim için çalışan iki temsilci arkadaşımızın iş akdini feshetti. Sonra iki ünite temsilcisi arkadaşımız da aynı şekilde yasalara aykırı olarak işten çıkarıldı. Bizi bilinçlendiren ve kendi haklarımızı savunmanın yollarını gösteren bu arkadaşlarımızın işten çıkarılmaları üzerine biz bütün Uğurgül işçileri protesto davranışına girdik. Zaten aklından bizi de işten çıkarmayı geçiren işveren hepimizin iş akdini feshettiğini söyledi ve ertesi gün fabrikaya girmemizi engelledi.

KADIN ERKEK KIYASIYA DÖVÜLDÜK

İşyerine zorla giremiyeceğimizi anlayınca, yasalara uygun olarak haklarımızı alana kadar beklemeye karar verdik. Özel mülkiyete ait bir arazide sessizce toplandık. Bir hafta tüm fabrika işçisi onurlu ve bilinçli bir şekilde direnişimizi sürdürdük. Sekizinci günün sabahı toplandığımız alana geldiğimizde bir jandarma alayı yolumuzu kesti. Arabadan inen jandarma komutanı, erlere emir vererek bizi dağıtmalarını istedi. Jandarmalar isteksiz bir şekilde bize doğru yürüdüler ve verilen emri yerine getirmek üzere aralarından birkaç tanesi kadın ve erkek işçi demeksizin hepimize vurarak bizi dağıtmaya çalıştılar.

Ben ve 70 arkadaşım değişik yerlerimizden ağır ve hafif olarak yaralandık. Ben 27 günden beri Eyüp Sosyal Sigortalar Kurumunun hastanesindeyim. Başıma ve belime yediğim dipçik darbelerinin etkisiyle halen ağrılar içindeyim. Baş dönmesi, bulantı ve ense ağrılarım hâlâ sürüyor ve doktorun dediğine göre de bir müddet daha sürecek.

HAKLI MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRMEYE VE MADEN-İŞ'TE KALMAYA KARARLIYIZ.

Bu olayların sonunda, haklı direnişlerini sürdürmekte olan ve saldırıya uğrayan 26 işçi arkadaşımız tutuklandı. Bir hafta gözaltında bulunduruldukları sırada hakarete uğradılar ve defalarca dövüldüler. Sekizinci günün sonunda onaltı Sendikanın yardımıyle özgürlüklerine kavuştular.

Direniş yerindeki moral ve dayanışma zor günlerimizde bize güç verdi. Diğer işyerlerindeki işçi arkadaşlarımızın bizi desteklemeleri haklı mücadelemizde beraber olduğumuzu vurguladı. Erka Balata, Uzel, Grundig, Auer, Magirus, Perfektüp, Man, Sungurlar, Altılar Sanayii (Grevde), İzsal Döküm (Grevde), Türk Demir Döküm fabrikaları işçileri arkadaşlarımız direnişimizi ziyaret ederek bize her yönden destek oldular. Direnişimize yapılan baskılar bizi hiçbir zaman yıldırmadı.

Haklı mücadelemizi sürdürmeye ve Maden-İş'te kalmaya devam edeceğiz.

HERGÜN 70 İŞ KAZASI, HERGÜN 70 KURBAN

....

Bir tabak baş papaza, bir tabak kan
Almeria'dan
Bir tabak bankere, güneyli çocukların al yanakları
Ve barut dolu bir tabak
Azgın sular, yıkıntılar ve korkuyla birlikte
Kırık dingiller, kesik başlarla dolu
Kara bir tabak, kara kanlı bir tabak
Ameria'dan

....

Bir tabak hepinize, zengin beylere bir tabak
Elçilere kirli kanlı bir tabak
Her tabak, her hafta, her zaman

...bir tabak kan...

Önümüzde duracak
Bir tabak kan
Almeria'dan

12 Mayıs 1976 günü İZMİR Bener Şekerleme Fabrikasında, işverenin ihmalkarlığı sonucu eksik monte edilen bir makinenin çarklarına yarı beline kadar takılan 16 yaşında bir işçi kardeşimiz. Kaza mı yoksa cinayet kurbanı mı?

Bir iş günü sonunda evimize sapasağlam dönebiliyorsak ne mutlu bize: Çünkü gün geçmiyor ki gazetelerde yeni bir iş kazası yer almasın.

İçinde yaşadığımız kapitalist düzenin çalışma koşullarının yetersizliği gün gibi ortada. İş kazalarını önleme tedbirleri almakla yükümlü olan işverenler, bunun gerektirdiği harcamalardan, kârını azaltacağı düşüncesiyle kaçmakta, iş kazalarına neden olarak da; işçilerin dikkatsizliğini, bilgisizliğini öne sürerek suçu işçilere yüklemektedir.

Daha 12 Mayıs 1976 tarihinde İzmir'de bir işçi kardeşimiz, etrafına korkuluk yapılmayan çarklar arasında feci bir şekilde hayatını kaybetmiştir.

İşverenlerin ise bu konudaki tutumları hayli ilginçtir. Bir işveren temsilcisi, «iş yapılan yerde iş kazası olur» diyecek kadar ileri gitmiştir. Görülüyor ki, iş güvenliği tedbirleri son derece yetersizken ve bunun tek sorumlusu işveren iken onlar bu durumdan rahatsız olmamaktadırlar.

1975 yılı istatiklerine bir göz atacak olursak bir yıl içinde 21.332 iş kazasının meydana geldiğini görürüz. Bu sayılar sadece SSK-ya kayıtlı işçileri kapsayan sayılardır. Buna sigorta kapsamı içinde olması gereken, fakat sigortasız çalıştırılan işçiler dahil edilmemiştir. Kaldı ki bu işyerlerindeki kaza oranı daha da yüksek olmaktadır. Ülkemizde günde 7 iş kazası olmaktadır. Bu da Dünyada iş kazası olan ülkelerin başında geldiğimizin somut bir göstergesidir.

Öyleyse, sigortasız işçi çalıştırılmasının önlenmesi için,

— İş cinayetlerine karşı tüm tüzük hükümlerini uygulanması için,

— Can güvenliğinin korunması için birlik olup işveren'e tedbirlerin alınması için dayatmalı, sendikamızla ortak bir mücadele vermeliyiz.

ÖRNEK ALACAĞIMIZ

KADINLAR ANGELA DAVİS

IRK DİN VE CİNS AYRIMINA KARŞI MÜCADELENİN GENÇ SAVAŞÇISI

Amerika Birleşik Devletleri halkının zorbalığa karşı savaşımının simgelerinden biri Angela Davis'tir. 30 yaşındaki zenci bir kadın olan Angela Davis bir felsefe profesörüdür. Ülkesinde asırlardan beri süregelen ve toplumun her alanında olduğu gibi, özellikle adalet mekanizmasındaki bozukluğu ve uygulamadaki ırkçılığı yakından tanımaktadır. Çocukluğundan beri Sacco ile Vanzetti ve Rosenberg'ler gibi bozuk düzene karşı halkla birlikte savaş vererek direnişin simgesi olmuş, fakat emperyalist düzenin kurbanı olarak haksız yere öldürülmüş insanlara karşı derin bir ilgi ve saygı duymuştur.

Zor geçen öğrenim yıllarından sonra Amerika'da Kaliforniya Üniversite'sinde öğretim üyesi olarak göreve başladığında, amacı eğitimde eşitliği ve bilimsel özgürlüğü savunmak ve fedakarlık, emek ve bilgi ile halkını aydınlatmaktı. Çünkü Angela Davis biliyordu ki, ABD'deki kölelik yıllarından beri devam eden zencilerin ezilmişliği ve halkın sömürüsü ancak böyle yenilebilirdi.

Fakat ABD'deki egemen sermaye güçleri bu genç ve gün geçtikçe bilinlenip gelişen kadını ezmek için harekete geçtiler. Angela Davis'in halkını baskı ve sömürüye, din ve renk ayırımına karşı uyandırması, aydınlatması gene aynı sermaye güçlerini ürkütüyordu. Ağustos 1970 te üç zenci genç ve bir yargıcın öldürülmesi ile ilgili olaylara karıştığı öne sürülerek Angela Davis tutuklandı. Hatta idam isteği ile yargılanmak bile Angela'yı yıldırmadı.

Tutuklanmadan önce başlattığı siyasi mahkumlara özgürlük kampanyasına cezaevinde de aynı güç ve gayretle devam etti. Çünkü Angela Davis biliyordu ki, haksız tutuklanmalar ve yasa dışı uygulamalar ABD'de ve sömürünün hüküm sürdüğü bütün ülkelerde sık sık görülüyordu. ABD'de sınıfsal, ulusal ve ırkçı baskıların kurbanı zenci ve melez, kadın ve erkek halkın, onbinlerce suçsuz insanın, cezaevlerindeki politik baskı ve şiddet olayları yabancı ülkelerde Küba'dan Federal Almanya'dakilere kadar bütün ilerici güçler tarafından kınandı.

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Angela Davis'in özgürlüğüne kavuşması için 600.000 imza topladı. Sömürücü ve ırkçı sosyo-ekonomik düzenin kurbanları olan ve cezaevlerinde sürünmekte olan birçok mahkûm için ABD' nin değişik şehirlerinde 150 tane komite kuruldu. Bunların da desteği ile Angela Davis düşüncelerini yaymağa ve halkını da harekete katılarak bozuk adalet mekanizmasına karşı çıkmağa yöneltti.

Ayrıca bugünkü ABD toplumunda ençok ezilen kesimin zenci kadınlar olduğunu göz önüne alarak bu toplumda kadının kurtuluşunun ezilen ve horlanan sınıfların kurtuluşuna bağlı olduğunu da her zaman vurguladı. Ülkesindeki ve dünyadaki demokratik kadın hareketi içinde de yerini aldı. Her yerde yığınlar ve özellikle ilerici kadınlar onun mücadelesini benimsedi ve onda kendi mücadelesini gördü.

ABD'de ırkcılığa ve sömürü düzenine karşı hareket, Angela Davis gibi yiğit kadınların katkısıyla daha da güçlenmektedir.

KÖYLÜ KADINLARIMIZ

tarlada ırgat
evde köle

Bir yaşında
bin yaşında olabilir
yaşamamış ki.
Mesela:
ne bileyim
deniz hakkında fikri yoktur.
Mesela:
duymamıştır imam bayıldının adını.
Ve her seferinde
hayretle bakmıştır
— eğer varsa —
kocası kurarken saatini
Ve mesela:
düşünmemiştir bile
mümkün olabildiğini
gün doğarken uyumayın.

Ülkemiz nüfusunun ve aynı zamanda çalışan faal nüfusun çoğunluğunu kırsal yörelerde oturan ve tarımda çalışan köylülerimiz oluşturur. Sırasında milletin efendisidir denilen köylülerimiz onları çalıştıranlara karşı hiç bir yasayla korunmamıştır, sorunlarına inilmemiştir şimdiye dek.

Ana olan, emekçi olan, ev yapımında, yakacak, yiyecek, giyecek temininde kocasının yanında hatta önünde mal gibi başlık parasına satılan köylü kadınlarımızın çalışma koşulları ise daha bir çok ve el değmemiştir. Tarım kesiminde beş milyondan fazla kadın çalışır. Bir kısım köylü kadınlarımız ağa topraklarında çalışırlar bunların hiç toprakları yoktur tamamen iş güçlerini satarak gecinirler. Toprağı az, geçimlerine yetişmeyen köylü kadınlar yılın belli aylarında uzak veya yakın yerlere gündeliğe giderler. Bir kısım ise yılın her gününde kendi küçük aile işletmelerinde çalışırlar. Çalışma biçimleri bazı farklılıklar göstermekle birlikte köylü kadınların çalışma koşulları özünde aynıdır.

Köylü kadınların çalışma koşulları onların yaşam koşullarıdır. Hiç bir sosyal güvencesi olmayan, çalısmaları hiç bir iş yasası ile gözetilmeyen köylü kadınlarımızın çalısma koşulları; yaşam devam ettirme güdüsü ve toprak sahiplerinin azami karlarına göre belirlenir ülkemizde halen. Tarım iş yasasının çıkarılmaması köylü kadınların sigortalı ve sendikalı olmalarını engelliyor. Ömür boyu, elinin tuttuğunca çalışan kadın yaşlanıp hiç çalışamayacak duruma geldiğinde yine emekli olamıyor, kocalığında zebil oluyor. Köylü kadınların mesai, ücret, sağlık ve sosyal durumları bir iş yasası ile belirlenmediği için, tamamen onları çalıştıran toprak sahiplerinin vicdanına kalıyor.

Köylü kadınların günde 8 saat çalışması diye bir şey söz konusu değildir. Gün doğmadan gün batana kadar çalışırlar. Hatta tütün ve çay işçileri geceden başlarlar çalışmaya. Günlük mesai saatleri mutlaka iki 8 saat eder. Ücretleri de çokluk usta başı yerine olan kâhyanın işçilerin yerine patronla anlaştığı kadardır. Bu da her zaman patronun istediğidir ve asgari ücretin çok altındadır. Köylü kadınlar erkeği ile aynı işi yaparlar, aynı tarlada çapa sallarlar veya orak biçerler fakat ücretleri erkeğinkinin ancak yarısı kadardır. Köyde 10 yaşını geçen hemen her çocuk başkasına gündeliğe gidebilir. Büyükleri ile aynı şartlar altında çalışır, günde topladığı zeytin sepeti sayısı büyüğünkine denk olduğu halde çocukların ücretleri çok azdır.

Köylü kadınların işe gidiş gelişleri de epeyce zahmetlidir. Yaya olarak veya kamyonlarla işe yetişen kadınlar çok erken kalkarlar. Patronu sadece işe gün doğmadan başlamaları ilgilendirir. Çokluk kamyon altında kalırlar veya anormal şartlarda yolculuk yaptıkları için hastalanırlar çağ dışı şartlar da çalıştığı için hastalanması olağan olan kadının hastalandığı zaman işine son verilir; sendikalı olamadıkları için hiç bir hak talep edemezler, sigortalı yapılmadıkları için de doktora gidemezler. İlkel usullerle bilinmeden yapılan tedaviler onların ölümlerini tezleştirir. İş Kazalarında yaralanan veya hayatlarını kaybeden kişiden patron sorumlu değildir yine sigortalı yapılmadıklarndan ne tedavi olabilirler nede tazminat alabilirler. Ölen ölür ve yerine hemen yeni bir işçi alınır.

Sosyal yönden de hiç gözetilmeyen köylü kadınların devamlı oturdukları evler ve işçiliğe gittiklerinde ağa tarafından temin edilen geçici evler çağdaş olmayan yapılardır. Köylerde çoğunlukla topraktan veya tahtadan ,içinde banyosu tuvaleti olmayan günümüzde normal ihtiyaç haline gelen elektrik ve suyun girmediği ve sağlık şartlarına aykırı olan yerlerde, işçiliğe gittiklerinde ise, çalı çardaklarda veya çoluk çocuk bütün işçiler yanyana aynı çatı altında yatarlar. Bunlara işçiler arasında dam denir. Penceresi yoktur sadece bir kaç tane kapısı bulunur, tek katlı ve tabanları topraktır.

Hamile, emzikli ve yaşlı kadınların işe kabul edilmeleri çoğunlukla mümkün olmaz. İşe alınsalar bile en düşük ücretle çalıştırılırlar. Çocuklu kadınlar çocuklarını bir kaç yaş büyük olan kardeşlerine, kardeşlerini de Allaha emanet ederler. Köylü Kadınlar hiç bir ebe yüzü görmeden doğurur, çokluk doğururken ve hiç doktor yüzü görmeden göçerler.

Yıllardır yapılması beklenen gerçek bir tarım reformunun yapılmaması topraksız ve az topraklı köylü kadın ve erkekleri geçinmek için bir yöreden bir yöreye süründürüp duruyor. Mevcut iktidarlarca çözüm getirilmeyen toprak sorunu köylüyü boğaz tokluğuna ağalara kul ediyor. Köylü kadın ve çocuklarımızın her yıl yüzlercesi yollarda tarlalarda dökülüyor. Ve yine bir karış toprak için, karınlarını doyurabilmek için, üzerinde çalışmak için, yerleşmek için toprak isteyen kadınlarımız çocuklarımız ve kardeşlerimizin dilekleri göz önüne alınmadıkları gibi zorbaca susturulmak isteniyor.

Köylü Kadınların sosyal gelişiminin önündeki engellerin kaldırılabilmesi, insanca yaşama ve çalışma koşullarına kavuşabilmesi için İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ

— Köklü ve gerçek bir tarım ve toprak reformunun yapılmasını,

— Tarım İş Kanununun çıkartılmasını,

— Köyde 16 yaşından küçüklerin çalıştırılmasının yasaklanmasını,

— Sendikalaşma ve sigorta hakkının tanınmasını,

— Çalışma saatlerinin günde 8 saate indirilmesini,

— Eşit işe eşit ücret verilmesini,

— Köylerde okuma yazma seferberliğinin açılmasını, Köy Enstitülerinin yeniden açılmasını,

— Yol, su, elektrik gibi tüm alt yapı kurumlarının köyde yaygınlaştırılmasını,

— Köylerde sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını,

— Kooperatifleşmenin teşvik edilmesini,

Köy Kadınlarının toplumsal hayata katılmasını kolaylaştıracak, toplum içindeki eşit ve haklı yerlerini alabilmelerini sağlıyacak temel koşullar olarak değerlendirmektedir.

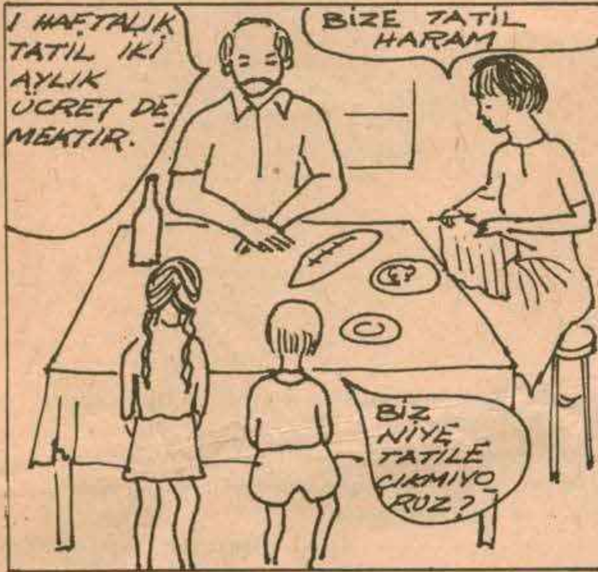
Yaz günleri kimine, rengini bronzlaştırıp daha da bir güzelleşmesi, dinlenmesi, eğlenmesi için, özlemle beklenen günlerdir.

Kimine de bunaltıcı daraltıcı çalışma koşullarının daha da zorlaştığı günlerdir, ve bilmezler güneşte güzelleşmek için kalınabileceğini, denizde ferahlanabileneceğini...

Küçücük kızlar var ülkemizde ömründe hayvan yetiştirmek ot yolmaktan başka bir şey görmemiş, villanın kampın adını duymamış...

Anayasa ile gezme seyahat etme, dinlenme özgürlükleri sağlanmış vatandaşlarımız, herşeyi hakettikleri halde bu insanca ihtiyaçlarını karşılayamaz, dolayısıyla anayasal haklarını da kullanamaz durumdadırlar, ve Türkiye'de ezici çoğunluktadırlar...

Bir de şehirliler var, hem herşeyi duyan bilen gören, heveslendirilen, hem de hiç bir şeye erişemeyen insanlar...

Dertleri problemleri büyük olan vatandaşlarımız da var. Tatilini hangi biçimde nerede daha rahat daha eğlenceli geçirebileceği konusunda karar veremeyip sıkıntı çeken...

KİTAPLIĞIMIZDAN

Bu sayımızda size Maksim Gorki'nin önemli eserlerinden biri olan «Ana» romanını tanıtmak istiyoruz. Ana romanı Çarlık Rusya'sında kapitalistler ve toprak beyleri tarafından sömürülen işçilerin, köylülerin bu sömürü düzenine karşı verdikleri mücadeleyi anlatır.

ANA

«İnsanlar yoğun, zulüm ve baskı altında ezilmekte, insanca yaşayıştan uzak günlerini geçirmektedirler. Karın tokluğuna bütün gün çalışan bu insanların tek eğlencesi, işten çıkışta koştukları meyhane ve kavgalardır. Akşama dek fabrikada işçi, evde hizmetçi gibi çalışan kadınların ise kocalarından hergün dayak yemeleri yazgıları gibidir.

Pelage Vlasof da bu kadınlardan biri, çilingir Mihail Vlasof'un karısıdır. Çalışmaktan yorgun düşen, pek çabuk sarhoş olan, eve gelince karısını ufak bir bahane ile döven bir adamdır kocası. Günün birinde hastalanıp ölünce Pelage Vlasof Ana, oğlu Pavel'le yalnız ve hepten yoksul kalır. Pavel fabrikada işçi olarak çalışmaktadır. Görünüşte diğerleri gibi sessiz bir gençtir. Oda arkadaşları gibi yaşar, arada bir eve sarhoş gelir. Ne var ki Pavel giderek böyle yaşamaktan hoşnut olmayan bir hale gelir. Pavel eve kitaplar getirmeye başlar. Fabrika da ise her türlü haksızlığa karşı çıkmaktadır. Anası oğlunun diğerleri gibi olmayışına sevinir ama eve kitap getirip okumasından kaygılanır. Pavel Anasına niçin kitapları okuduğunu, uğraşısının amacını anlatır: Yoksul, bilgisiz bıraktırılan halkının, sömürüden kurtulması, insanca yaşama koşullarına kavuşması için savaşmaktadır.

Pavel'in Anasına davranışı insanca, sıcak, saygılıdır. Bu durum Ananın içini o zamana kadar bilmediği bir duyguyla doldurur. İlk kez insan yerine konmaktadır.

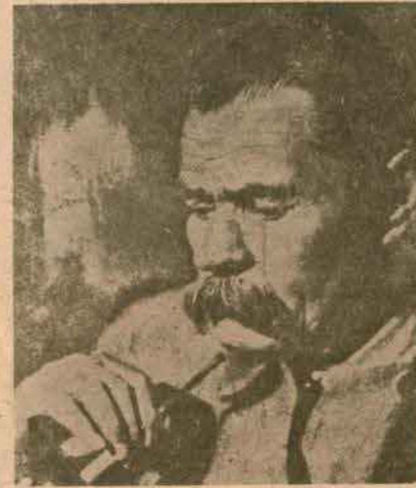
Bu sıralarda fabrikadaki koşullar gittikçe ağırlaşmaktadır. Bir gün işçilerden zorla vergi alınmaya kalkılır. Pavel bir kaç arkadaşı ile birlikte buna karşı çıkar ve ertesi günü tutuklanırlar. Fabrikadaki bildirileri onların dağıttığı söylenmektedir.

Hayattaki tek varlığı oğlu tutuklanınca Ana da ezilen, sömürülen işçilerin, köylülerin mücadelesine katılır. Başlangıçta duygusal bir şekilde olan bu mücadeleye katılış sonradan bilinçli bir hale dönüşür. Ana hayatı ve gerçekleri daha iyi tanıyabilmek için okuma yazma öğrenir kendi kendine. Pavel ve arkadaşları kanıt yetersizliğinden serbest bırakılır. Ana onlara yaptığı yardımdan memnundur.

İşçilerin bayramı olan 1 Mayıs yaklaşmaktadır, etrafta 1 Mayıs'a ilişkin bildiriler dağıtılmakta, gösteriler düzenlenmektedir. 1 Mayıs'da işçi bayrağını Pavel taşıyacaktır. Ana kaygılı ve korkuludur. Ne varki 1 Mayıs'ta Ana oğlu ile beraberdir yine. Fakat alana toplanmış özgürlük şarkıları söyleyen işçileri Çar'ın polisleri dağıtır. Çara karşı ayaklanma gerekçesi ile Pavel ve arkadaşları götürülür.

Ana yalnız kalmıştır yine. Ama ağlayıp sızlanmaz bunun için; tam tersine bilinçli ve yürekli bir biçimde oğlunun hapisle engellenen haklı davasına sahip çıkar.

Bundan sonra romanda, bilinçli ananın verdiği zorlu, yiğit mücadele anlatılır bizlere.

MAKSİM GORKİ

Dünya ölçüsünde büyük bir yazar olan Maksim Gorki 1868 yılında Rusya'da doğdu. Çarlık döneminin sınıflı toplumunda acılar ve yoksulluk içinde geçen bir çocukluk devresinden sonra çeşitli işlerde çalışmaya başladı. Bu arada fırsat buldukça kendini yetiştirmek için okudu.

Maksim Gorki'nin yapıtları büyük ölçüde kendi yaşamı ve yaşadığı çevre ile ilişkilidir. Bu yüzden onun yapıtlarını yaşam serüveninden ayıramayız.

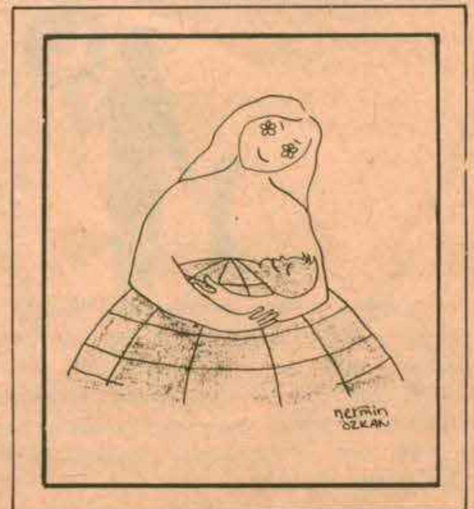
Tüm yaşamınca çektiği daha doğrusu çektirilen sefalete rağmen yılmadı. Barış için, özgürlük için, sınıfsız ve sömürüsüz bir toplum için mücadele etti.

Yapıtlarında Çarlık Rusya'sının akıl almaz sömürü çarkında ezilen halkın arayışını, emekçi kesimde başlayan sosyal uyanışın mücadelesini, tutucu yoz düzenin kurbanı olmak istemeyenlerin başkaldırışını yansıtır.

Gorki inançlıydı, halkına, halklara ve halkların dostluğuna. İnançlıydı insanlığın gelecekteki güzel günlerine. Bu savaşın sonundaki zafere. İşte bunlara inandığı için ilerici olduğu için Çarlık ve sömürü düzeninin temsilcileri tarafından sürekli hapsedildi.

Gorki'nin başarısı, işçi sınıfı ideolojisine bağlı olmasına yani işçi sınıfı hareketinin bir neferi olmasına dayanır.

Başlıca eserleri: Çocukluğum, Ekmeğimi Kazanırken, Benim Üniversitelerim Üç Arkadaşın Zor Günleri, ANA.

1. Genel Kurulumuz Mücademizde Yeni bir adım oldu

İlerici Kadınlar Derneği I. Olağan Genel Kurulu kararı gereğince Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Başkanı'na çekilen telgraf metnidir.

İlerici Kadınlar Derneği I. Olağan Genel Kurulu olarak, çocuklarımıza ve tüm ilerici güçlere yönelmiş faşist baskı ve cinayetlere son verecek önlemlerin alınması, katillerin bulunması, onların teşvikçisi örgütlerin kapatılarak, can ve öğrenim güvenliğinin sağlanması yolunda sizleri tüm analar adına göreve çağırırız.

İlerici Kadınlar Derneği
Birinci Olağan Genel Kurulu
Divanlık Başkanı

Genel Kurulumuza Gelen Mesajlar

Genel Kurulumuza birçok demokratik kitle örgütünden gelen kutlama mesajları çalışmalarımıza renk kattı. Bu mesajların çokluğu ve içerikleri İ.K.D'nin diğer demokratik kitle örgütlerinin yanında yerini sağlamca aldığının ve saygınlığının arttığının bir kanıtıydı.

DİSK, Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Barış Konseyi, TÖB-DER, TÜS-DER, TÜTED, Türkiye Barolar Birliği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Maden-İş, Toprak-İş, Tekstil-İş Eyüp şubesi, Basın-İş Kartal şubesi, Maden-İş 6. bölge, Genel-İş Kocaeli şubesi, Yapı-Sen, İstanbul şubesi Kadınlar Eğitim ve Dayanışma Kolu, Türkiye Barış ve Özgürlük komitesi, Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonu, Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği, Frankfurt Türkiyeli İşçiler Birliği, İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği, İngiltere Türkiyeli Kadınlar Derneği, Batı Berlin Türkiye Kadınlar Birliği, CHP Merkez İlçe Kadın Kolu, CHP İl Başkanı, İlerici Gençler Derneği, İstanbul Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği, Analar Babalar Derneği, A.D.M. M.A ve M.M.Y.O öğrenci aileleri Derneği, Ankara Üniversitesi Öğrenci Aileleri Derneği.

● Dünya Barış Konseyi'nin Telğrafı

Değerli Arkadaşlar,

Henüz elimize geçen mektubunuz için çok teşekkürler. Bize yolladığınız haberler çok sevindirici. İlk kongrenizin çalışmalarında ve Türkiye'li kadınların kurtuluşu, barış, toplumsal ilerleme ve tüm dünya kadınlarının ve halklarının dostluğu için uğraşta sizlere sonsuz başarılar dilerim. Yollayacağınız daha geniş haber ve bilgiler beni çok memnun edecektir. Dünya Barış Konseyi'nin yayınları ile ilgilenirseniz adresinizi listemize ekleyebiliriz. En iyi dileklerimle.

Evgenia Kiranova
Dünya Barış Konseyi Sekreteri

WORLD PEACE COUNCIL

Cables WORLDPAX

Ref. 6/G — 2nd July, 1976

Mrs. Seyda Talu
Polis elveritashkent soc. 19/b
Celiktepe
Istambul
Turkey

Dear Friends,

Thank you very much for your letter which I have just received. The new you are sending us is very interesting and I wish full success to the work of your first congress and all your activities for the emancipation of the Turkish women, for peace, social progress and friendship among all women and all peoples of the world.

I shall be very grateful if you will send further information to me. If you are interested in the publications of the World Peace Council, I shall put you on our mailing list.

My best wishes,

Evgenia Kiranova
Secretary of the World
Peace Council

● Dünya Sendikalar Federasyonu'nun kutlama mesajı

Dünya Sendikalar Federasyonu Kongrenizi Candan kutlar. Emekçi kadınların daha iyi çalışma koşulları, bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve barış mücadelesinde başarılar dileriz.

Dünya Sendikalar Federasyonu

Konuk konuşmacılar

R. İsvan

M. Boz

O. Baydar

M. Karaca

GENEL KURUL KARARLARI

Derneğimizin Birinci Olağan Genel Kurulu 4. Temmuz 1976 pazar günü yapıldı. Genel Kurulumuz, biz ilerici kadınların mücadelesine ışık tutacak, yol gösterecek yeni kararlar aldı. Oybirliği ile alınan kararlarda özetle şöyle deniyor:

«Faşizan baskıların arttığı, sömürünün giderek şiddetlendiği, işsizlik, pahalılığın dayanılmaz olduğu ve her gün ilerici ,yurtsever işçilerin, gençlerin kurşunlandığı bir ortamda toplanan Genel Kurulumuz, analar olarak bu gidişe bir 'dur' demenin acil ve önemli bir görev olduğu inancı ile;

✱ Bütün cinayetlerin sorumlusu faşist örgütlerin dağıtılması, katillerin yakalanması ve çocuklarımıza eğitim, öğretim özgürlüğünün sağlanması için bu talepler doğrultusunda tüm demokratik kitle örgütleriyle işbirliği yapılmasını zorunlu görmektedir.

Bunun yanında, kadınlarımıza tanınan yasal eşitliğin gerçek eşitliğe dönüşmesi ve çalışma hayatı ile analığın bağdaştırılması için;

✱ Her iş yerinde kreş, fazla mesailerin kaldırılması, eğitimde ve terfide fırsat eşitliği sağlanması, ve bütün bunların toplu sözleşmelerle güvence altına alınması için mücadeleye kararlıdır.

Ayrıca, emekçi kadınlarımızın çoğunluğunu oluşturan köylü kadınlarımızın toplumsal hayata katılmasını kolaylaştıracak, toplum içinde eşit ve haklı yerlerini almaları sağlamak amacıyla;

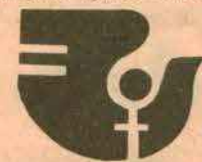
✱ Köklü ve gerçek bir toprak ve tarım reformunun yapılması, Tarım İş Kanununun çıkarılması, tarım kesiminde sigortalaşma ve sendikalaşma hakkının tanınması, günlük çalışma süresinin 8 saate indirilmesi, köylerde okuma-yazma seferberliğinin açılması, kız ve erkek köy çocuklarının yetenekleri doğrultusunda eğitilebileceği yatılı bölge okullarının açılması, yol, su, elektrik gibi kurumların bütün köylerde yaygınlaştırılması, ücretsiz sağlık hizmetlerinin köylere ulaştırılması, kooperatifleşmenin teşvik edilmesi vb talepler doğrultusunda mücadele vermeye kararlıdır.

✱ Genel Kurulumuz, ev kadınlarının sorunlarıyla daha fazla ilgilenilmesi, ev kadınlarının güvenle alış-veriş edebileceği ucuz gıda pazarlarının devlet ve belediyeler eliyle açılması, fiatların ve kiraların devlet ve belediyelerce dondurulması ve denetlenmesi, gerektiği görüşündedir.

✱ İ.K.D. Genel Kurulu, tüm demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içinde olduğunu bildirir ve Dünya kadınlarının birlik ve dayanışma günü olan 8 Mart'ın yasallaşması isteğini tekrarlar.

✱ Birinci Genel Kurulumuz, eşitlik, ilerleme ve barış ilkelerinin inançlı savunucusu olduğunu belirtir ve bu hedeflere ulaşmak için Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu ile dayanışma içinde olduğunu duyurur.

✱ Genel Kurulumuz, ülkesinin bağımsızlığı, demokrasi ve ilerleme için, emperyalizme ve faşizme karşı yiğitçe savaşan Filistin, Angola, Vietnam, Kamboçya, Laos, İspanya, Portekiz ve Şili kadınlarının mücadelesini selamlar, onlarla dayanışma içinde olduğunu bir kez daha belirtmekten kıvanç duyar.»

KREŞ KAMPANYAMIZ DÜZENLENEN BİR BASIN TOPLANTISI İLE AÇILDI

Bilindiği gibi derneğimiz analıkla çalışma hayatının bağdaştırılması ve bununla bağlantılı olarak «her iş yerinde kreş» açılması için uzun süredir mücadele etmekte ve çalışmalar yapmaktadır.

Bu çalışmanın sonunda mücadelemiz daha da somutlaştı ve temmuz ayı içinde yapılan basın toplantısı ile 1475 sayılı İş yasasına bağlı Gebe ve Emzikli kadınların kadınların korunmasına ilişkin tüzüğü uygulamayan işverenlerin listesi hazırlanarak tüm Bölge Çalışma Müdürlüklerine şikayet edildi. Aşağıda derneğimizin bugüne kadar tesbit edebildiği bu işyerlerinin adlarını veriyoruz:

Akınel Yünlü San. A.Ş. Pamuk İplik San. T.A.Ş. Tek taş Tic. San A.Ş. Koç Yün. İplik San A.Ş. Herboy Çamaşırları Fab. Brede San. ve Tic. Ltd. Şti. Bliktan Örme San. A.Ş. İlhan Beyoğlu İplik Fab. Hasköy Yün İplik Fab. Dinarsu. Çift Kaplan Çamaşır Fab. Santral Dikiş San. Beyner San. Mensucat Fab. Gümüşsuyu Halı San. Tic. A.Ş. Güney Pamuk ve Sentetik. İplik Fab. Has-İş Pamuk Tic. ve San A.Ş. Karaca Örme San. ve Tic. A.Ş. Kilim Tekstil San. Kol. Şti. Modern Mensucat San. ve Tic A.Ş. Maltepe İplik Fab. Piramit San. ve Tic. A.Ş. Refteks Tekstil San. A.Ş. Sağmal İplik ve Dokuma San A.Ş. Tekstür İplik San. A.Ş. Tekstiliplik San. A.Ş. Yün Tekstil İmalat Ltd. Şti. Tuzla Porselen Fab. Emboy Fab. Kartaltepe Tekstil Fab. Edip İplik Fab. Akın Tekstil Fab. Bozkurt Kumaş Fab. Aksu Mensucat Fab. Akfil Mensucat Fab. Narin Mensucat Fab. Teknik Boya Fab. Örmen Fab. Reca Fab. Gökbakan Fab. Mısırlı Triko. Ören Bayan. Neyir. Avrupa Çorap. Sarper Çorap. Bomonti İplik. Kom Gömlek. Karadeniz Örme. Doğu İlâç. OYAK Genel Müd. (Ankara) Yapı Kredi Ban. A.Ş. (Ankara) Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Yukarda adı geçen iş yerleri yasal yükümlülüğe uymayan binlerce iş yerinden bir kısmıdır. Bu listeleri yayınlamaya devam edeceğiz.

Bu ve benzeri işyerlerinde çalışan kadınların işverenler aleyhinde tazminat davası açarak maddi ve manevi zararlarının hiç değilse bir kısmını geri alabileceği, dava dilekçelerinin hazırlanması ve davanın takibi işinin İstanbul Barosu avukatları ile derneğimiz üyesi avukatlar tarafından ücretsiz olarak yapılacağı basına ve kamuoyuna duyuruldu. Ayrıca işçi kadınları bu konuda uyarmak için yaygın bir bildiri kampanyası düzenlenmektedir. Kampanyamızı duyan pekçok kadın işçi patronları aleyhine tazminat davası açmak için derneğimize baş vurmuşlardır.

DERNEĞİMİZ'DEN HABERLER

Patronun yaptığı kanunsuz lokavta karşı direnen yiğit Ve-Ga işçileri İKD'li arkadaşlarımızla beraber.

Ve-Ga televizyon fabrikasında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sürerken fabrikanın patronu hiç bir gerekçe göstermeden işyerini kapatmıştır. Sabah işe gelen işçiler kapının önünde buldukları bir kağıt parçasından durumu öğrenmişlerdir.

ABONE BULALIM,
ABONE OLALIM...

● **UZUNKÖPRÜ ŞUBEMİZ**

Temmuz ayı içinde açılan Uzunköprü şubemiz çalışmalara başlamıştır. Şube yönetim kuruluna atanan Meliha Sezenler, Gülser Dayıoğlu, Nilüfer Balaban, Keriman Guşa ve Güler Aksu arkadaşlara başarılar dileriz.

Uzunköprü şube adresi: Karabayraktar sok. Garanti Bankası aralığı No: 14/4 Muradiye mah.

● Derneğimiz şubeleri yaz mevsimi dolayısıyla İstanbul'un çeşitli yerlerine geziler düzenlemektedirler. Bu gezilerin ilki Fatih şubesi tarafından 11 Temmuz Pazar günü Sedef adasına yapılmıştır. İstanbul şubelerindeki üyelerimiz arasında tanışma, dostluk ve dayanışmayı geliştirici rol oynayan bu gezilerin ikincisi de Şişli şubesi tarafından yapılacaktır.

● Yarımca Sanat ve Kültür festivalinde bir köşe açan İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi burada derneğimizin gazete, broşür, afiş gibi çeşitli yayınlarını sergilemekte.

1.SAYFADAN DEVAM

veren tek şey onlara karşı duranların azlığı ve örgütsüzlüğüdür. Biz kadınların erkeklerimizi gereğince desteklemeyip savaşında yalnız bırakmamızdan cüret alıyorlar.

Kimimiz, değil destek olmak, erkeklerle savaşa katılmak, tam tersine dul ya da evlatsız kalmayalım diye, erkeklerimizi aşımıza, ekmeğimize gözdiken sömürücülere karşı savaştan alıkoymaya çalışmaktayız. Erkeklerimize «Dur, gitme, sana ne» demek kendimiz ve çocuklarımız için yoksulluğun, işsizliğin ve çilenin artarak sürmesini istiyoruz demektir. Nasıl evimizi soymaya gelen hırsıza karşı koyarken erkeğimizi yalnız bırakmıyorsak, hırsızın peşinden giden erkeğimizi engellemiyorsak, bizi hergün ve biraz daha çok soyan sömürücülerin yakasına da birlikte yapışmalıyız. Birlikte yapışmalıyız ki hem erkeğimizi, evladımızı koruyalım, hem soygunu önleyelim.

Erkeklerimizin yerli ve yabancı sömürücülere karşı, faşizme karşı, aşımızı ekmeğimizi korumak üzere yaptığı ve yapacağı grevleri, direnişleri ,mitingleri, genel grevleri destekleyelim, katılalım. Onları eli kanlı soyguncu ve sömürücülere karşı yalnız bırakmayalım.

Bu desteği disiplinli ve sürekli olarak vermek üzere İlerici Kadınlar Derneğin'de örgütlenelim.

Ve hep bir ağızdan «YİĞİT DULU OLMAK KORKAK KARISI OLMAKTAN YEĞDİR» diye haykıralım.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

Çocukların salgın hastalıkları

SU ÇİÇEĞİ VE ZONA

Su çiçeği genellikle çocukluk çağının en kolay geçirilen hastalıklarından biridir. Hastalığın etkeni olan mikrop solunum yoluyla vücuda girer. 12-16 günlük bir kuluçka devresinden sonra saçlı deri ve yüzü de içine alan biçimde vücudun her tarafında pembe renkli lekeler oluşur. Bu devre, 37,5 ile 39 derece arasında değişen ateşle seyreder. Pembe renkteki bu lekeler birkaç saat içinde içi su dolu kabarcıklar şekline dönüşür. Bu kabarcıkların içindeki su 1-2 günde bulanır. Daha sonraki birkaç gün içinde de bu kabarcıklar kurur ve pul pul dökülür. Bu hastalığı geçirenlerde sürekli bir bağışıklık kalır. Su çiçeğine genellikle bütün çocuklar yakalanır. Ölüm oranı %1 den daha düşüktür. Hasta çocukların vücut direçleri kırıldığından zatürie, menenjit gibi diğer hastalıklara yakalanma ihtimali fazladır. Bu sebeple hastanın iyi korunması gerekir.

Hastalık genellikle öldürücü olmadığı gibi, mikrobun etkili bir ilacı da henüz bulunamamıştır. Hastalığa yakalanan çocukların iyi beslenmesini sağlamak, yüksek ateşli hallerde aspirin ve antibiyotikli ilaçlar kullanmak yararlıdır.

Zona daha fazla yetişkinlerin ve yaşlıların bir hastalığıdır. Fakat son bir kaç seneden beri çocuklarda da sık görülmeye başlanmıştır. Hastalığın mikrobunun su çiçeği mikrobuyla aynı olduğu sanılmaktadır. Bu hastalık su çiçeğinin aksine vücudun ufak bir bölgesini tutar ve genellikle bir sinir boyunca yayılır. Hastalık deride ağrı, yanma ve kızarıklıkla başlar, daha sonra bu kızarık alanda su dolu kabarcıklar gurup halinde belirirler. Bu belirtiler vücudun sağ ve sol yanı bölgesinde oturur ve orta hattı geçmezler. Zona göze oturduğu zaman tehlikelidir. Oturduğu yere göre değişen, yaşlılarda çok şiddetli ağrılar meydana gelir. Hatta bazen hastalık geçtikten sonra bile bu ağrılar devam eder.

Zona su çiçeği gibi mutlaka her insanı yakalamaz. Genelikle vücut direncini kıran belirli bir sebep olmadan da kendini açığa vurur. Hastalığa yakalanmamak için bilinen bir korunma yolu yoktur.

Yaşlı insanlarda zona bazen iç organlarda oturan bir kanserin ilk habercisidir. Bu nedenle yaşlı insanların zonasını tetkik ve tedavi ederken daha dikkatli davranmak gerekir. Bütün hastalıklarda olduğu gibi gerek zona, gerekse su çiçeğinde hastaların kendi kendilerini tedavi etmeye kalkışmaları son derece sakıncalıdır. Zonalı bölgeye merhem sürülmemelidir. B ve C vitamini, kurutucu yöntemler, ağrı kesiciler başlıca tedavi vasıtalarıdır. Çok ağrılı hallerde fizik tedavi gerekebilir. Yatak istirahati akla gelen ilk yol olmalıdır.

Dr. SALİH AKFIRAT

Derneğimiz Genel Merkez Adresi: Emniyet Mah Taşkent sok No: 12/2 ÇELİKTEPE - İSTANBUL

İlerici Kadınlar Derneği adına sahibi: **BERİA ONGER**
Yazışma adresi: **Horhor Cad. Tayyareci Orhan Sk. No: 7/1 Aksaray-İstanbul**
Yazışleri Müdürü: **ZUHAL MERİÇ**
Fiyatı: 200 kuruş

Baskı: Barış Matbaacılık son baskı tarihi: 3-8-976